

3 SEM FYUGP PSCC3A

2024

(December)

POLITICAL SCIENCE

(Core)

Paper : PSCC3A

**(Perspectives on International Relations
and World History)**

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা/শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

1×6=6

Answer/Choose the correct answer from the
following :

- (a) কোনে প্ৰথমবাৰৰ বাবে 'International' শব্দটো
ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

Who for the first time used the term
'International'?

- (i) হান্স জে. মৰ্গেনথাউ

Hans J. Morgenthau

- (ii) জেৰেমি বেনথাম

Jeremy Bentham

(iii) কুইন্সি ৱাইট

Quincy Wright

(iv) পালমাৰ আৰু পাৰ্কিন্স

Palmar and Perkins

(b) *Man, the State and War* নামৰ কিতাপখন
কোনে লিখিছিল?Who wrote the book, *Man, the State
and War*?

(i) কেনেথ ৱাল্টজ

Kenneth Waltz

(ii) মৰ্টন কেপলান

Morton Kaplan

(iii) উড্ৰ' উইলছন

Woodrow Wilson

(iv) ই. এইচ. কাৰ

E. H. Carr

(c) 'বিশ্ব জলবায়ু সন্মিলন' অনুষ্ঠিত হৈছিল

The World Climate Conference was held in

(i) ১৯৭৭ চনত

1977

(ii) ১৯৭৪ চনত

1974

(iii) ১৯৭৬ চনত

1976

(iv) ১৯৭৯ চনত

1979

(d) 'Fascism' শব্দটোৰ উৎপত্তি হৈছে

The word 'Fascism' is derived from

(i) গ্ৰীক শব্দৰ পৰা

Greek word

(ii) লেটিন শব্দৰ পৰা

Latin word

(iii) ফৰাচী শব্দৰ পৰা

French word

(iv) ওপৰৰ কোনোটোৰেই নহয়

None of the above

(e) ইউৰোকেট কি?

What is Eurocrat?

(f) UNIDOৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of UNIDO.

2. তলত দিয়াবিলাকৰ উত্তৰ লিখা (প্রতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) :
3×4=12

Answer the following (**within 150 words** each) :

- (a) প্রাক-ৱেষ্টফেলিয়ান বিশ্বৰ তিনিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

Write three features of Pre-Westphalian world.

- (b) নৱ-বাস্তৱবাদৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

Write a short note on neo-realism.

- (c) সেউজ বাৰ্জনীতিৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

Write a note on green politics.

- (d) শীতল যুদ্ধৰ অৱনতিৰ কিছুমান কাৰণ লিখা।

Write some causes of the decline of the Cold War.

- তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (প্রতিটো ৫০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (**within 500 words** each) :

3. আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পর্ক কি? আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পর্ক এক শৈক্ষিক বিষয় হিচাপে কেনেকৈ গঢ় লৈছিল, আলোচনা কৰা। 2+7=9

What is international relations? Discuss the development of international relations as an academic discipline.

অথবা / Or

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পর্কৰ বিভিন্ন স্তৰৰ বিশ্লেষণৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 9

Discuss the levels of analysis of international relations.

4. বাস্তৱবাদী দৃষ্টিভংগীৰ সন্দৰ্ভত হান্স মৰ্গেনথাউ আৰু কেনেথ ৱাল্টজৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 9

Discuss the differences between Hans Morgenthau and Kenneth Waltz regarding realist approach.

অথবা / Or

নৱ-উদাৰতাবাদ কি? নৱ-উদাৰতাবাদৰ মৌলিক ধাৰণাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 2+7=9

What is neo-liberalism? Discuss the basic assumptions of neo-liberalism.

5. নাৰীবাদক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পর্কৰ বাস্তৱবাদী দৃষ্টিভংগীৰ সমালোচনা হিচাপে গণ্য কৰা হয়, আলোচনা কৰা। 8

Feminism is considered as critique of realist perspective of international relations. Discuss.

(6)

অথবা / Or

ইউৰোকেণ্ট্ৰিকতা আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ গোলকীয় দক্ষিণ
দৃষ্টিকোণৰ ওপৰত সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা। 8

Critically discuss the Eurocentrism and
Global South perspective of international
relations.

6. ভাৰ্চাই সন্ধিৰ মূল বিধানসমূহৰ মূল্যায়ন কৰা। এই সন্ধিয়েই দ্বিতীয়
বিশ্বযুদ্ধৰ সূচনা কৰিছিল বুলি ভাবানে? 5+3=8

Evaluate the main provisions of the Treaty of
Versailles. Do you think that this Treaty
initiated the Second World War?

অথবা / Or

কেনেদৰে ইউৰোপত ফেচিজম/নাজীজমৰ উত্থানে দ্বিতীয়
বিশ্বযুদ্ধৰ সূচনা কৰিছিল, আলোচনা কৰা। 8

How did the rise of Fascism/Nazism in
Europe lead to the World War II? Discuss.

7. ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ পতনেই শীতল যুদ্ধৰ অন্ত পৰাৰ মূল কাৰণ
আছিল। ব্যাখ্যা দিয়া। 8

The collapse of Soviet Union was the main
cause of the end of the Cold War. Explain.

(7)

অথবা / Or

ক্ষমতাৰ বিকল্প কেন্দ্ৰ হিচাপে চীনৰ উত্থান পৰীক্ষা কৰা। 8

Examine the emergence of China as an
alternative centre of power.

***